

TENTO VEČER

Pozoroval jsem zrníčka a nitky,
opřel jsem nůž Naslouchejte tramvajím,
rád bych promluvil, jak řeknu tento večer,
zaštěkání Opět Nořící se vzhůru,
svou velkou knihu, v které listuji,
šumot kroků Hustý Stále na jednom místě
Něžně jsem sfoukl popel Bilo půl deváté
V stínítku lampy jsem slyšel Anebo snad
Signály, křížící se jako stébla
Zhasl jsem A zvenku zavanula

Tento večer Jak řeknu tento večer
Teď například A jak se jmenuje ten pavouček
Vstanu, беру si své staré zápisky
Rouaultův obraz Myslím na
Kdy vás poznám, zdálo se mi o vás
Dnešek Neustále vzniká na všech místech,
na tratích, v městech, v lesích, na frontách
Náhle Zazvoní zdola Trapná vzpomínka
Hmyz mezi řádky
S štíhlým, žlutě kroužkovaným trupem

Teď na malíčku Jindy Klopýtá po schůdcích
Temné prádelny Po
Neslyším nic než bzukot
Také ovšem Otevru dveře, pruh světla
Nikdo mi nenechal vzkaz...

Sešity Slovník Hleděl jsem na slaměnky
 Bez hnutí Jako v nich šustí měsíc
 Hendrikje Totiž Vlak se rozjížděl
 Sahal jsem po klíče, co člověk vidí v jednom
 okamžiku
 Všecky dny Všecky noci Právě v této chvíli
 Zurčící z vodovodů Hudby Naslouchejte

1. 9. 1942

DVORY

Nezvonil, neklepal. Nechala klíče trčet.
 Osudy, život. Rozsvíť na schodech.
 To kolem podle těch. Pak ještě zaobroubit.
 Co je to? Medvěd. Nic jí nedává.
 Dva metry padesát. Široký skoro třicet.
 Z Dvorecké. Světlo. Od té švadleny.
 Zsinalý starý dům. Za blikajícím oknem.
 Byla tam ve smutku. A tiché cvik – cvik – cvik.
 Kdo zemřel? Kremace. Dědečka, švagra, strýce.
 Bůh všemohoucí. Smrká. Povolal.

A chumelilo se. Přes lampy starých dvorů.
 Jak je ten vetešník. Co se tam dostane.
 Domino hodiny zakašlal náhrdelník.
 Trubači na koních přibouchl struny pták.
 Klopýtla poháry v té zimě malíř písma.
 To holt by žehličku vyliž mně zeleň žlut.
 Aby tak ve vaně cinobr karmín šarlat.
 Na lejstra telefon příjedu namazaná.
 Kukátko deštníky vyžral mu skřípec. Hajzle!
 A chume... Prsteny Co se tam dostane!

Tak padá večer sníh přes lampy starých dvorů.
 Jak je ten ptáčník. Něco pro čížky.
 Ona to nesnědla. Protože není čížek.
 Konvičku! Sama. Škoda na zimu.
 Děkuju, prosím. Už jsem zabalená.

Modistka vzala. Nechat na leto.
 V sobotu kdyby. To bych byla ráda.
 Studená. Sama. Dobrou. Dobrou noc.
 Odešly. Ticho. Ticho. Klíče trčet.
 Osudy, život, klíče, osudy.

1942

MIKULÁŠSKÁ NOC

Možný je všecko přišel povídá
 Málo platný už prej to nejde von už šel
 Takovejch deset minut ve středu po poledni
 Prej cosi tbc byly to souchotě
 Anežko co ste hned smutná cizí člověk
 Na malou chvíli Ke mně Anežko
 Vochutnejte tady sem vám dones
 Každý ovoce je dobrý Anežko
 Jak se to rozloupne To je jak třeba hrušky
 Ne žádný jádro to je čistě kost.
 Takový dreky já nejím. Nemá to žádnou cenu.
 A jak se menoval? Počkejte Souchotě

Copak vám na tym To sem neviděl
 A tady někdo sakra zase drobil
 Pod malým okénkem vedoucím na chodbu
 kde právě Mikuláš
 Krvavé chuchchch chuch val chuch
 Mikuláš s griotkou kapající z dlouhých bílých vousů
 Prej cosi tbc
 Prosím vás kam mám dát ten talíř ještě věří
 Podívej se taško co pré sem koupila naší Lenynce
 Takový děcko bambulatý pěkný
 Co už má na knížce hned jak se narodila
 Košíček pěknou pannu to pré pod stromek
 Proč jsem tak nešťastná že nemám žádný děcko!

Fanyňko zaplať Nedám ti ani grécar
 Kam ty peníze dáváš Žereš je nebo co?

To na mě neplatí ten tvůj šmajchl sbohem
 Cigáne jeden Cigánské prolhané
 Co já se nazmrzám To není žádné med
 Vonedá přídu dom Co von tam sviňa dělal
 Pré vod Koruny Ňákó finétlu
 Tak já to zaplatím Kolik seš dlužné lumpe
 Co já se nazmrzám Co já se natento!
 Zavřete už tu bódu! A děte spat.

1942

OBCHODY

Hodinky na ruku. Sedmset pade. Kolik?
 Neslyším. Nejdou. Ticho. Hodiny.
 Zastavily se. Nejdou. Kolik? Není slyšet.
 Co za to chcete? Von to rozdělal.
 Šly, nejdou. Smůla. Počkat! Přece! Ne.
 Jistě s tím něco. Konec. Už je po nich.
 Co teda za ně? Kolik? Hodiny.
 Hodiny, týdny, dny. Dny, roky.
 Dny, roky, sedm? Sedm to je moc.
 Dyž pětatřicet. Třista. Dejte čtyři.
 Hodiny, týdny, roky. Minuty.

Ty nás chceš podfouknout. Za osm. Je to vlna.
 Poslouchej! Pusu? Hnedka za rohem.
 Už ti dou čím dál míň. Jó maj ho v pytlovině.
 To aby nezamrz. Jak štěkali ty psi.
 To musí hodinář. Co chcete za ten. To tak!
 Vymazat, že jo. Celý topení.
 Za všecko tisíc. Konec. Už je po něm.
 Dráb vyvolává. Ticho. Nikdo víc.
 Podruhé, potřetí. Anita brečí! Šampus!
 Vert čtyry kila. Kulhá. Lidovíín.

Co je tam za rámus? Dyť ty sou ukradený!
 Chytráku! Ještě! Jak se menuje?
 Nalítl na ten špek. Nikdo ho tady nezná.
 Přídou a chlastaj! Rum. Kradený.
 Na dvorku. Zweite Tür. Tady je rýna. Sbohem.

Moc špatnej kořeň. Na to neletím.
 Ticho jak v kostele. Zatancuj nákej čardáš.
 Dyž všichni odešli. Zavírat. Tak to je.
 Tma je tam. Šraňky. Pozor. Co to bliká?
 Nespadni. Zejtra. Noci. Hodiny.

1942

UDÁLOST

Všecky se právě někam chystaly.
 Ptal jsem se Hedvičky, kam jedou.
 Na pohřeb.
 Prý hrozně nerada. V těch vyšlapaných botkách.

Nových by bylo škoda v tomto počasí.
 Na viaduktu láteřily vlaky.
 Nakonec všichni.
 Hrozně neradi.

Tak se tam mějte dobře.
 Všecky se usmály.
 Švagrová čistila boty.
 Pršelo. Nashledanou.

1942

ZBOŘENIŠTĚ

Kdo tady zvonil! Kdo tady otvíral vrata! Kdo stoupal
po schodech!

Jsme mezi zbořenými domy vidím omítku je večer
Oprýskávající modrou omítku několik kachliček
a hvězd

Slyším hrčení vozů v koupelnách
a vtipy návštěvníků bordelu

Crčící na dehtovanou stěnu pisoáru

Slyším těžké kroky vojáků zastavujících se na rohu
Je večer

Kdo tady spal! Kdo tady zuřil miloval pil
padal plakal! Kdo tady umíral!

Živote plný malých nepříjemných příhod
Ztracených klíčů hádek jednání s úřady!
Deštivý živote s průvodem listonošů nesoucích
předvolání!

S průvodem daní zahalených v pláštěnkách
S budíčkem kokrhání vodovodů s průvodem lahví
Promoklých číslic listin úředních věstníků!
Živote hospodyň na schodech nahoru dolů
V kuchyních vpravo vlevo otočit nahoru
Dva kroky jeden zpátky šikmo kolem
Živote šlehající bičem rozkazů!

Živote plný varhan práskajících dveří
Hlasů přicházení a odcházení věnců kremací
Trakařů drmolících modlitby stěhování
Modlitby: Bože bytů obrácených naruby!

Vzývaný v starých komodách a v kostelíčcích z židlí
V osamělé kapli skříně uprostřed pokoje
Bože v opuštěných věžích věšáků se zvonem
umyvadla!

Duchu dlouhých černých vyřazených svrchníků!
Bože Zapomněli jsme skoč tam to ještě
já se z toho...!

Vidím domy neexistující domy dávno rozbořené
domy

V prvním poschodí je světlo nad šachovou úlohou
Vchází bytná prudce gestikuluje strhne se hádka
On nepřinesl stinky Pochází z čistotné rodiny
Vedle majitel hospůdky s viržinkou v ústech
S čtrnáctiletým chlapcem který je opilý
Šachista přichází k oknu
Naslouchá krokům ženy vzdalující se směrem
k Špilberku

Stařenka v přízemí s pohledem na zeď:
Co ty hodiny zase bijou! On:

Zmizí objevuje se dole u dveří Kočka
Detail: Sliny Chvějící se viržinka

Kamera couvá na

Celék: Domy neexistující domy dávno rozbořené
domy

Živote plný oken s jazýčky skulin světla
Rozbitých oken

Oken zamřížovaných pavučinou zarůstajících hadry
plevelí

Jasných azurových oken kde hraje harmonikář
 Oken za nimiž se šustí stele kde praská nábytek
 Pocházející ještě z dob staré monarchie!
 Stařenka zemřela
 Tři čtyři pozůstali vcházejí do předsíně Říjen
 Tiše se sklápějí deštníky jako netopýři
 Šeptá se...
 Živote plný strachu lásky jazyků plískanice!
 Artisté zavírají boudy Jděte spat
 Po schodech od Špilberku přichází chodec smeká
 a osloví mě... Nevíte prosím vás...
 Kdo tady zvonil! Kdo tady otvíral vrata!
 Kdo stoupal po schodech!

1943

NEDĚLNÍ ODPOLEDNE

Zoufalá nedělní odpoledne s dechovou hudbou!
 S dechovou hudbou pohřbu v kterémsi předměstí
 S pohřebním průvodem na kraji venkova
 když vjíždí do močůvky
 Když křičí husy vyplašené tramvají
 S lepící dechovou hudbou ušpiněného cukroví
 a much
 S dechovou hudbou zaprášených oken cukrárny
 V jerišských růžích kravenců které se pletou
 s pohřebními věnci
 S hrobníkem s nímž se dává kdosi do řeči
 To tady máte smutný pořád na hřbitově
 To tady máte smutný S dechovou hudbou
 S dechovou hudbou v oknech liduprázdné ulice!

Manželka matka dcera bývalá baletka
 Zpoceně v černých šatech opouštějí hřbitov
 Ošklivá nemoc rakovina plic! zašeptá kdosi a jiný:
 To tady máte smutný... Ale co!
 Nám to tak nepřipadne!
 Pohřební hosté smísení s výletníky vcházejí
 do hospody Pivo!

Zoufalá nedělní odpoledne s chlapy u karet!
 S limonádou již chrlí starý orchestrion
 S ptákem jenž trlkuje píseň pomyjí a džbáneků
 Zoufalá eso maže točí se moje poklona!
 Dvě housky housky bych prosil housky housky jo
 Zatančíme si: housky housky housky!

Veselá odpoledne letních nedělí!
 Orchester Chandra usedá na svá místa bude se tančit!
 Vzhůru na sudy na opuštěné bedny na střechy!
 V prázdné stolařské dílně na skříně připravené
 k lifrování!
 Do vyčištěné kuchyně když všichni odešli...
 Orchester Chandra otvírá dvířka polic
 S talíři bez poskvrný koflíky džbány mísami
 Hráči kteří z nich jedli a jsou už mrtvi vcházejí
 zvolna
 A ti kteří se teprv narodí
 Orchester Chandra hraje Ticho Nikde nikdo
 Zdaleka pláče pes
 V některé z opuštěných zahrad zaštekalo dítě
 Svých pět šest not
 Za doprovodu plechového šeríku

Město vymřelo tu a tam slyším zvuk
 Který se rozezněl snad před tisíci lety
 Dávné výbuchy poklic džberů nádobí
 Hlas vyhaslého hrnce
 Hlasy: Narodil se Hlasy: Miláčku!
 Hlasy: Mrtev
 Hlasy: Přijď určitě!...
 Jdu Pískám Za mnou horkem rozežrané zdi!
 Za mnou vybílené kosti letních nedělí!
 Zatančíme si: housky housky housky!

PODZIMNÍ DEN

Probuzení za deštivou pytlouinou podzimul
 V kašli koksu a uhlí S kbelíky umíráčky
 S kbelíky zvony: Zmatky - neštěstí
 S kbelíky zvony o jediném tónu: válka - válka
 S chrípkami schodišť a chodeb S chrapotem
 naložených vozíků
 S chrapotem stařenciných skříní kusů postelí hrud
 ozdob
 S křampami které se podobají chrličům
 Podzimní pondělku s lijákem šicích strojů
 S tisíci jehel zarývajících se neustále do listí
 V průjezdech plných modřin
 S pohozenými zbytky kytic drátků na drhnutí nádobí
 S huňatým mokrým psem jenž běží ulicemi
 S pískotem v průduškách ložisk vodovodních trubek
 stěžejí!

V kuchyni visel režný pruhovaný hadr
 Na co to bylo Co to měla Prý se tím přikrývala
 Když vynášeli rakev několik ženských vyhlédlo ze dveří
 Tak jak byly
 Rozcuchané S párou ve vlasech S rezavou utěrkou
 Zatím kuchyně žily samy
 Tiché brumlání kotlů nad sporáky odpovídalo pokličkám
 Malý průvod s mrtvou procházel dvorem a vyšel

Ryba zelí mléko housky zápalky	11.50
	4.40
	5.-
	2.10
	4.-
	<hr/>
	27.-

Průjezd byl prázdný
 Průvan povíval plakátem proti neštovicím
 Tak jak byly
 S pometlem S pavučinou V zápachu slanečků
 Pohřby: Julie Adamcová 14 hodin

Podzimní pondělku kdy soumrak nezačíná nekončí!
 S drnkotem zubů valch s přeludy křoví košil!
 Zakleté kuchyňské stoly s poklady vnitřností!
 S lampami rybích měchýřů ozařujících matně
 umyvadlo
 S tajemným rybím okem v zlatém prstenu
 S tajemným rybím okem hledícím za nosiči rakve
 Hledícím za nosiči rakve: Kam?
 S tajemným udiveným rybím okem: Co to nesou?
 S tajemnou sladkou písní zpívanou za rakví
 Anděly v zamaštěných zástěrách s pelichajícím
 peřím: Má pokoj!
 Slepoucí podzimní pondělku s šedým zákalem!
 O berli holé větve tlukoucí do stavení!
 Do domu jenž se chvěje zimou a strachem
 a smutkem pondělku!

Poslední letošní moucha ospalá velikým spánkem
 Usedá na talíře narovnané na stole
 Je slyšet cinknutí lžičky léku nemocného
 Podlaha vrže
 Pan. Vítek prohledává všechny zásuvky
 Je slyšet skřípot péra písčitého dopis
 Vážený pane Doktore!
 Promiňte že jsem tak smělou...
 Slábnoucí hrkot vozu rozváží další dopisy
 Milostné věty zahýbají za roh
 Miláčku vzpomínáš si tenkrát když
 Mrzutý unuděný kočí usíná u opratí

Plynové lucerny zažloutlé zuby podzimu!
 Osvětlující lesknoucí se kouty po lijáku
 Se zbytky napadaných trakařů
 Plechových trakařů zametačů s šuškaním listí
 Sychravé podzimní večery kdy hraje kolovrátkář
 Který je členem tlupy zlodějů!
 Slyšte jak míchá fialovou barvu zvlhlými píšťalami!
 Fialovou barvu koutů pod tratí!
 S hebkou krápající srstí barvu ulic!
 Záblesků dveří krámů které se náhle otevrou
 S útržkem věty: Tak zítra... Po třetí...
 Máte to připravený!
 S útržkem věty putny vylévané do stoky!
 Slyšte jak míchá píseň: Smrt láska
 Smrt láska život smrt láska!

Vážený pane doktore
 Chápu se toho péra
 Snažím se zachytiti jen pár myšlenek
 Víím dobře je to všechno nerozum
 Ale vážený pane doktore
 Nemyslete o mně že jsem hloupá
 A nemyslete o mně tak nic špatného
 Chci vám jen sdělit že vás mám tajně ráda
 Nevidím neslyším a nic mě nepotěší
 Jenom když mezi dveřmi zahlédnu váš plášť
 Vážený pane doktore doufám že se snad nebudete zlobiti
 Neb toto jinak nejde

Sychravé večery injekčních jehel píšťal nad
 nádražím!
 S podivným velikým pomalým ptákem mlhy
 Letícím zvolna nad nákladní pokladnou
 S perutí smočenou v halách a v skladištních
 kancelářích
 Se světly v zobanu a s dlouhým chvostem jisker
 Končícím v přízemní budově pod brusem nožičky
 S ocasem šlehajícím z náspu šíbovačky
 S jazykem prken vlnitého plechu rolet křišťálu
 S jazykem vonícím tiskařskou černí vlhkých novin
 S uzovým jazykem růže v zahrádce výhybkáře
 S uzovým oroseným jazykem
 S jazykem lízajícím Karle vápno počkej nikl cín
 S jazykem vlaky přerušených výkřiků
 S duněním měchů kotlů Tmy Varhan viaduktu!

Poslední letošní moucha zabzučí refrén: Vážený pane...
 A mně si nožičky
 Ospalá velikým spánkem jako ta Adamcová
 Šeptá to ona? Šustí obálka?
 Přijíždí auto? Bryčka? Šourá se domovnice?
 Vážený pane Dok...
 Slyším ho na dvoře
 Čeká až voda z chladiče odbublá do kanálu
 Naproti někdo zpívá čeká až... Noc
 Všemi skulinami
 Noc Zvuky
 Kdo stoupá po schodech?
 Vaňková s chlapem? Moucha?
 Ta mrtvá Adamcová?

Podzimní noční prázdné ulice!
 S kadeří přitisknutou náhle do výklenku
 S větrem jenž utíká kamsi s hrstí bankovek!
 Podzimní dvory se zbytky nábytku po velkém
 stěhování!
 Se starým psacím stolem u něhož píše tuto báseň
 Báseň pod širým nebem naslouchající hlasům
 činžáků
 Za harašení sirek v houští psího vína
 S dalekým výbuchem poslední navlhlé růže
 lunaparku
 Poslední traskavé růže která se nepovedla Prší!
 Poslední slizké růže skryté u plotu
 Poslední mlaskající slizké růže z mlh

S výkřikem nadávky Ty... Ticho...
 S osamělým výkřikem
 S milostným zašeptaným výkřikem Ty... Pane...
 S výkřikem básně
 S poslední letošní mouchou bzučící za oknem:
 Dušičko moje drahá sladká Dušičko moje drahá
 sladká!
 S podzimní noční prázdnou ulicí
 Na které uslyší odbíjet jediný chodec dvanáct
 Sametovými údery: Smrt láska
 Smrt láska život smrt láska.

1944

POKOJ

Říkám že každý okamžik je hoden básně!
 Zkousím ji na ulici kde je holomráz!
 Ve ztvrdlém vyhlazeném mozku z kterého
 nevyvěrá hudba
 V hnízdě kde není líheň metafor
 S nápísem: Kupujeme hadry kosti
 V lešení na kterém bliká umrlčí lucernička
 U šedých nemocničních průjezdů
 V ledovém větru jenž ujíždí zbořenou synagogou
 A v starém šelestícím pokoji
 A v starém šelestícím tichém pokoji!

*Je slyšet jenom:
 Z největší dálky tenkou meluzínu.
 Tenounkou meluzínu, tramvaj, hvízdající vzduchem.
 A kolik je to? Pál.
 Usnula. O čem?
 O čem? O mrtvých.
 V hlubokém dutém domě prásknou dveře.
 To meluzína. O čem?
 V hlubokém dutém domě.
 Tam.*

IVAN BLAŽEK
VERŠE I
Kniha bás
tvorby Iva
shrnuje vš
vydane sb
Melanchol
večer. Hle
kničky př
dve, tři, št
publikova
preklady a
rukopisne
editní prá
a rozsahlo
napsal kon
doprovodí
jeho díla b
Nakladate
k vydání d
díla z toho
jeho proze
přednášky
basne, bás
a konspen

V nejtěžších okamžicích verš mě opouští!
Mám prohrát tuto zkoušku?!
V nejtěžších okamžicích v šelestícím pokoji
V rumišti ztrouchnivělých ozdob
V podobě listu draka hvězdy ptačí hlavy
V zmačkaných pohozených skříních v předsíni
Se zbytky šatstva které nedojedli!
S jerišskou růží která voní jako skořice
Mechově zelená na oprýskané misce
Ačkoliv prastrýc jenž ji kupoval je dávno mrtev
Je dávno mrtev žije na půdách
Na půdách ve zdech v slabém zapraskání!

*Navštiv mě někdy!
Slyšíš? Meluzína.
Teninkým smyčcem hraje na střechy.
Co ona umí vláskem na viole!
Anebo na houslích!
Mít její virtuositu!
Vloudit se do uší jak nit!
Jak sladká zpívající nit!
V hlubokém dutém domě prásknou dveře.
A ticho. Paganini.*

A slyšíš ho teď jak se rozehrál?
Jak nepouští svou píseň?
Svou píseň vzdorující můře pokoje
Svou celou píseň vzdorující troskám
Rozbitých čtvrtků pátků pondělků
Jak hraje: Navštiv mě! Jak hraje vypínače
Tu a tam cvakající v prázdných světnicích
Kde měsíc dokončuje dnešní stěhování!
Jak hraje táhlou velkou slavnou píseň domu
Spícího tajemného domu: Zítřka... Úterý...
Souravých kroků stařen... Kdosi rozestýlá...
Naposled! Znovu! Ještě! Poprvé!
Poprvé s tenkým smyčcem v blízké porodnici
S tenkým smyčcem dětských výkřiků
S tenkým lítostivým sladkým nočním smyčcem.

KRAJINA

Když nahlížíme večer na rubu nádražních čtvrtí
 přes dvory s pavlačemi do rozsvícených kuchyní
 Nějaká dívka sestupuje po točitých schodech
 Naklání se a vylévá špínu do stoky
 Zatímco v nedalekém hotelu stahují zatemnění
 a zatímco míváme už nové předměstské ulice
 Nová nároží ohrad skladišť a hřišť s několika
 osamělými postavičkami
 Osvětlenými plynovou lucernou jako na nějakém
 obraze Kamila Lhotáka
 Z konce minulého nebo začátku tohoto století
 S postavičkami
 Které jsou už mrtvy ale o nichž víme že žily
 Že právě v tomto
 Dávno minulém nezaměnitelném a neopakovatelném
 okamžiku
 Nesly po této ulici svůj osud
 O kousek dál
 Z továren jejichž brány se zavřely
 Z obchodů jejichž zámky zapadly
 A z kanceláří kde zbyla jen posluhovačka s hadrem
 a smetákem
 Procházející dlouhou řadou prázdných a tichých
 místností mezi psacími stoly a židlemi
 Když nahlížíme večer na rubu nádražních čtvrtí
 přes dvory s pavlačemi do rozsvícených kuchyní
 Nějaká dívka sestupuje po točitých schodech
 Naklání se a vylévá špínu do stoky
 Na dlažbě průchodu se stěnou plnou plísně
 Zelenou jako šije holubů

Když nahlížíme večer na rubu nádražních čtvrtí
 do dvorů s pavlačemi
 Nejeden příběh spěchá podél zdí

*Zpátky nahoru uhlí Teď jsem jak polomrtvá
 Od ševce boty Lístky Mléko na zejtra
 Ponožky nadranc v čem budou kluci chodit
 Do Brna Sestra umřela Ano navždycky!
 Ještě mně najdi ty klíče co spadly za plynoměr!
 Zavři plechovou pikslu vynes kbelík!
 Ještě stěhování rýma zmatky neštěstí!
 Ještě láska!
 Kvůli těm hodinám prosím tě nezapomeň!
 Tak podejte mně ten kufr děkuju sbohem
 Uvař a sprav si sveť! Vytři pokoje!
 Zatlučte někdo rakev!
 Čtvrt kila Malý prádlo Ano navždycky!
 Jestlipak usnu Vlaky
 Vlaky se rozjíždějí
 Zpátky nahoru uhlí Zpátky dolů!
 Kvůli těm hodin... Jakási hudba... Jeď!*

Zatímco rychlík bubnuje svá sbohem zahlédnu
 pod sebou
 Skupinu nalíčených tanečnic a dva tři herce
 Pokřikujících na sebe v zahradní restauraci
 kolem budovy divadla
 Dívám se na jejich mizející ryšavé paruky
 Pohozené pak mezi bednami a kufry poblíž jatek
 V rákosí zrezavělé sprchy a mezi kulisami

S nápisy RUSAL PROD DALI VÝROBA KOŘENÍ
 Dává se do deště takže výkladní skříně se podobají
 Světélkujícím rybám z podmořských pralesů
 Je to sobotní večer z doby plynových lamp
 Podivný nevýslovně teskný plášť z mlhy
 za nímž se táhne
 Veliké hejno kouzel atmosféry
 Je to sobotní večer z doby plynových lamp
 Jako na nějakém obraze Kamila Lhotáka
 Se somnambulní dívkou hledící na měsíc balón
 Utkvělý bez pohnutí nad střechem tržnice
 Veliký zlatožlutý kalich tvého květu ó noci
 Ó noci blížící se na kočičích tlapkách ó hrobe
 ó spánku
 Pod celou kupou zpuchřelých věnců pavlačí
 Ó večere
 Dávno dávno dávno teď právě uplynulý
 Nezaměnitelný neopakovatelný večere
 Zastav se vrať se vrať se vrať se mi v mé básni!

DUBEN 1944

BÁSEŇ V CIZÍM BYTĚ

Zkusím to, zahrát svoje zoufalství,
 Tak jako v černošských básních, jen několika tóny,
 Mé nástroje!
 Píši dnes v jiném, cizím pokoji,
 Píši dnes v jiném, cizím pokoji,
 Jsem sám.
 Je slyšet prostý smutný popěvek,
 Je slyšet prostý smutný popěvek,
 V kterém jsou jistě slova: Miluji tě.
 Můj přítel odjel, nechal mě v svém bytě.
 A ty jsi tam.

Tam, kde je slunce a radost,
 Tam, kde je slunce a radost
 A vzduch.
 Píši dnes v jiném, cizím pokoji,
 Píši dnes v jiném, cizím pokoji,
 Mé nástroje!
 Zkusím to, zahrát svoje zoufalství,
 Tak jako v černošských básních, jen několika tóny,
 Tak jako v černošských básních, jen několika tóny,
 Na staré věci toho pokoje.

Houpací křeslo, v kterém sedávali,
 Houpací křeslo, v kterém sedávali
 Rodiče, tety mého přítele!
 Rodiče, tety, bratři, všichni známí,
 Dřív než si pro ně přišla jejich mammy
 (Řekni to tiše:) Smrt.

Jak se ta píseň zpívá!
 Jak se ta píseň zpívá!
 Bezmála vesele.
 Houpací křeslo, v kterém sedávali,
 Houpací křeslo, v kterém sedávali
 Rodiče, tety mého přítele.

Kytice plné prachu,
 Kytice plné prachu
 A stuh.
 Píši dnes v jiném, cizím pokoji,
 Píši dnes v jiném, cizím pokoji.
 A ty jsi tam.
 Tam, kde je slunce a radost,
 Tam, kde je slunce a radost
 A vzduch.

Zkusím to, zahrát svoje zoufalství,
 Tak jako v černošských básních, jen několika tóny,
 Tak jako v černošských básních, jen několika tóny,
 Jak Langston Hughes.
 Hle, venku bzučí letadlo jak čmelák
 A kočár, který čekal u kostela,
 Se dává v klus.
 Není to svatba má a tvoje,
 Není to svatba má a tvoje,
 A nežení se strýc,
 Strýc, teta, bratři, sestry, všichni známí,
 Pro které dávno přišla jejich mammy
 Se světlem svíc.

Ó řekni mi, že slyšíš,
 Ó řekni mi, že slyšíš
 Můj hlas!
 Přišla jsi ke mně. Píši. Jsme tu sami.
 Nechci se ještě setkat se svou mammy.
 Až přijde čas.
 A zkouším, zkouším píseň jediného světa.
 V houpacím křesle sedávala teta
 A strýc.

Ti jednou v noci přišli k nádraží,
 Ti jednou v noci přišli k nádraží
 A našli si svůj vůz.
 Zkusím to, zahrát svoje zoufalství!
 Zkusím to, zahrát svoje zoufalství!
 A stvořit hudbu, samet svírající hrdlo!
 A stvořit hudbu, samet svírající hrdlo!
 Jak Langston Hughes.
 Jak měsíc, stoupající nad harlemské střechy,
 Nad spící klikatinu nocí bez útěchy,
 Nad střechy Dornychu...
 Na lampě bylo vidět malou mūrku
 A rychlík, jenž je nesl do Hamburku,
 Už cválal potichu.

Kytice plné prachu,
 Kytice plné prachu
 A stolky váz.

Ó řekni mi, že slyšíš,
 Ó řekni mi, že slyšíš
 Můj hlas.
 Hle, slunce v bytě herce
 Se klade na koberce
 A dávné vavříny.
 Já zpívám. Zpívám dosud.
 A lovím cizí osud,
 Ukrytý za skříní.

Houpací křeslo, v kterém sedávali,
 Houpací křeslo, v kterém sedávali
 Strýček a teta mého přítele.
 Do Ameriky! Sbohem! Už se balí!
 Do Ameriky! Sbohem! Už se balí!
 Jak se ta píseň zpívá! Skoro vesele!
 Strýček měl, jak se říká,
 Strýček měl, jak se říká,
 Tuláckou krev...
 Na chodbě cvakla klika
 A zazněl zpěv.
 Nějaký jiný zdola.
 Nějaký jiný zdola.
 Zpěvy se křížují.
 A kolovrátek volá:
 Madame, já miluji...

Zkusil jsem zahrát v prázdném odpoledni
 Melancholickou píseň na několik tónů,
 Mé nástroje!
 Kytice, křeslo, v kterém sedávali,
 Kytice, křeslo, v kterém sedávali,
 A dvě tři věci z hloubi pokoje.
 Je slyšet prostý smutný popěvek,
 Je slyšet prostý smutný popěvek
 A zvuky měst.
 Pro tebe hudbu, samet svírající hrdlo,
 Pro tebe hudbu, samet svírající hrdlo
 Jak útlá pěst.

28. 5. 1944

ČERVEN

Za sto let možná jednou v tomto bytě
 Otevře někdo starou knihovnu.
 Slyšíš, jak venku prší za sto let?
 Jak liják myje hnízda, stromy, keře?
 Za sto let možná otevrou se dveře.
 Za sto let.
 Neznámý návštěvník uslyší zdola dům.
 Údery, ticho, hlas. Plot skřípající vrátky.
 A sáhne do přihrádky,
 Tam kde se kupí svazky
 Minorum gentium.

Zas padá jeden plátek z pivoňky,
 Zas padá jeden plátek z pivoňky,
 Uprostřed dějů děj.
 A slunce trhá pleskající plachtu, hřeje
 Provazy, prádlo, truhly na smetí.
 Uprostřed velkých dějů malé děje.
 Podletí.
 Vlaštovko, srpe, moucho, dej mi útěchu!
 Pan Strejček hubí mšice,
 Slyším zpěv domovnice
 A kapky cvrnkající ještě na plechu.

Za ploty duní kroky vojáků,
 Za ploty duní kroky vojáků,
 Velice vzdálené.
 Rudoarmějské pluky?
 Ještě ne.
 Hadice šeptající v listí potichu!
 A vosy,
 V keři jak v hrací skřínce!
 Pan Strejček nosí
 Slepčince
 V rezavém nočniku.

Za sto let možná jednou v tomto bytě
 Otevře někdo starou knihovnu.
 Budou v ní tyto verše? Za sto let?
 Pivoňka opadala. Mlčí. Už se šerí.
 Řekni mi, prosím – právě vyšel z dveří –,
 Jestli je čet!
 – Ó malé příhody! Ó sto let staré lásky!
 Já končím tento list a slyším zdola dům. –
 A byly tam,
 Tam, kde se kupí svazky
 Minorum gentium?

ŘEPIŠTĚ

Několik lidí vystupuje z vlaku
 Na malé stanici.
 Několik lidí vystupuje z vlaku
 Na malé stanici.
 Co voní v povětří?
 Napjaté dráty běží za obzor a je to
 Pár tónů harmoniky, míjející léto
 Čtyřicet tři.
 Několik lidí vystupuje z vlaku:
 Dělníci z Ostravy.
 Zvolna se sunou jejich dlouhé stíny.
 Pár tónů harmo... Kdosi vypráví:
 Odstoupil Mussolini.

Naproti stojí transformátor v poli.
 A z domu vyšli teď tři přátelé.
 Vánek se utkal tiše, vesele
 S růžemi před budovou školy.
 Krajina vlevo daleká a rovná.
 Před chvílí jeli tudy vojáci...
 Už slyšíš, jak se v básni navrací
 Můj pocit nevýslovna?
 Ze vzduchu, z hlasů, z roztroušených ech
 Znovu ten večer tady ve slovech.

Několik lidí vystupuje z vlaku
 Na malé stanici.
 Několik lidí vystupuje z vlaku
 Na malé stanici.
 Můj přítel tady bydlí.
 Co říká? Poslouchám. Náš pomatený věk.
 A hrstka nových zpráv jak hejno vlaštovek
 Zavadí o dům křídly.
 Několik lidí vystupuje z vlaku:
 Dělníci z Ostravy.
 Výletník z Lysé hory, dítě, dvě, tři ženy.
 Napravo kopce. Kdosi vypráví:
 Transporty zastaveny.

Tři přátelé jdou zahradami, poli,
 Kde domy stojí v dlouhých pomlkách.
 Nějaké auto zvedlo na silnici prach
 Na růže před budovou školy.
 Napravo kopce. Ovčí hřbety hor.
 Bečí a přeskakují zelenavou zídku.
 Záchránná stanice se ztrácí směrem k Frýdku.
 Napjaté dráty běží za obzor.
 Kolik je hodin? Kolik? Odpověď?
 Teď právě teď... Teď právě teď.

POLEDNE V ČERVENCI

Hostino molů mezi pohřebními stuhami!
 Dřeváčky klapající z dálky uvnitř pianina
 Pomalý voze obtížený kupou pivoněk
 Následovaný líně hrstkou pozůstalých zvuků
 Vyprahlé trafiky slunce mlčící na nárožích
 Prodejny afrického tabáku
 Tabac blond
 Klapající z dálky uvnitř pianina
 A mizející v listnatém průjezdu
 V zeleném láku světla
 Hudbo šlach
 Koleno tiché zapraskání v svalech léta
 V zcuchané mokré sukni malého vodotrysku
 Pomalý voze obtížený kupou pivoněk
 S koněm jenž chroupe cukr v jasmínovém keři!

*V některém z domů v některém z liduprázdných průchodů
 S cínovým větrníkem vany
 Nehybným v horkém bezvětrném ovzduší
 Pohnutým jenom občas k nepatrnému krůčku
 K malému sotva znatelnému pohybu
 Když na příklad
 Ospalý řemeslník vychází z dílny na dvůr
 Když jednou za století
 Vousatý ptáček loví sítkou rybku
 Z akvária zarůstajícího zelenými řasami
 Pod řadou leklých oken
 Naproti zaprášené láhvi s nápisem Kloktadlo
 Je slyšet klepat hůlku polednice
 V některém z liduprázdných průchodů*

*Tu náhle kdosi volá: Pojďte si pro třesně!
 Dřív než je všecky někam odnese To víte ona!
 Třeba tu boudu tenkrát v zahradě!
 Kdo jiný by to byl!
 Takové věci hází kriminálka do koše
 Když někdo umře Když byt je prázdný Když se krade!
 (Hostino molů mezi pohřebními stuhami!)
 Peníze obřhají tiše pod kůží města
 S roztaženými póry z kterých stoupá zpěv
 Nějaká osamělá píseň služky za keřem
 Překrývajícím pavlač rozkvetlými bankovkami
 Pod řadou leklých oken
 Je slyšet klepat hůlku polednice
 Kdo jiný by to byl!*

*V některém z domů v některém z liduprázdných průchodů
 S roztaženými póry z kterých stoupá zpěv
 Kolmého dýmu z blízké fabriky
 Z cihlových budov
 Nějaká osamělá píseň: Nyní zbrojovka
 Dým utkoěl
 A zavíjí se Holub
 V porculánovém křoví izolátorů
 Kombinovaných sloupů telefonního vedení
 V čase kdy vychází na dvůr ospalý řemeslník
 A kdy
 Znuděná kriminálka hází do koše
 Úmrtní oznámení:
 Když někdo umře Když byt je prázdný Když se krade!*

Ó nostalgie bezvýznamných dat
 Dne letopočtu jména kteréhosi města
 S ošátkou kopyt vzduchem některého z nádraží
 Ty... Ty to... Kytic
 Kopytek poupat v hrstce pozůstalých zvuků Ty...
 Kopytek poupat
 Dřeváčků klapajících z dálky uvnitř pianina
 Doprovázených kdesi v parku hrčením
 Kočáru vodotrysku!
 Ó nostalgie bezvýznamných dat
 Když řeknu Brno středa pátý červenec
 S vyprahlou trafikou slunce mlčící na nároží
 Pod velkou hustou kupou afrického tabáku
 Zlatého afrického tabáku
 Tabac blond.

1944

SRPNOVÁ

Ať sladká vůně slova prázdniny
 Se na okamžik chytí v této sloce!
 V kuchyni hvízdá mlýnek na ovoce
 Ty dny.
 Tvůj malý dopis leží na okně,
 Tvůj malý dopis leží na okně,
 Na kraji zahrad srpnového Brna
 A báseň,
 Zrovna tak nepatrná,
 Sleduje vůni slova prázdniny.

Jak stoupá z komína, jak otálí
 Na zlaté kůrce chleba, na meruňce.
 Tvůj malý dopis leží na okně, kde slunce
 Suší křížaly.
 Všecky ty věci myslí na tebe,
 Všecky ty věci myslí na tebe,
 I omítka i prach,
 Když vchází po špičkách
 Do této poezie.

Jako by někdo řekl: Na sklonku...
 A rozbaloval v listí štuček véby.
 Pan Lhoták vypouští pár balóneků
 K širému bezmračnému nebi.
 Čí je to nebe, jaká krajina,
 Čí je to nebe, jaká krajina,
 Že úží dech?
 (Nějaká pumpa si zpívá...)
 Ta prostá jednotlivá
 Se stopou všech.

1944

RANNÍ POPĚVEK V SRPNU

Vodní slípky
 budí spáče,
 klouzek, hříbky,
 křemenáče.

Zlato v misce!
 Dukát ryzce.
 A dým za dýmem.

Pavučina
 růže spíná,
 spíná s podzimem.

OBRAZY KAMILA LHOTÁKA

Na pleti zahrad Cestou mezi dvory
 V žiloví altánků
 Nějaká služka skládá do košíku růže
 Otáčí větrníkem několika dveří které se otvírají
 Kdo vychází? Co říká? Co si zpívá
 Na rozvinuté mapě této krajiny?
 Nazlátlý šampon hoblin letí ze stolařství
 Z balkónu padá pták...
 Rozeznám stěží slova slyším píseň
 A bzukot blanokřídlé oblohy

Co všechno ukrývají tyto balkóny
 Na rubu starých zakouřených zubů!
 Hle římsa – trošičku ještě sluncem plombovaná
 Odklepává si popel holubů
 A zamýšleně pozoruje vlak...
 Co všechno ukrývají tyto balkóny!
 Jablka boty stará umyvadla
 Vidím je nasedat
 Vidím jak v dálce odjíždějí vlakem
 Na rozvinuté mapě této krajiny

A je to mapa lásky mapa smrti
 Mapa tajemství
 Ačkoliv jenom splétá nitky cest
 Kdo po nich jde? Co říká? Co si zpívá?
 Kam odjíždí ten vlak?
 Veselý pěkně ustrojený průvodčí
 Se směje z nástupiště
 Je mrtev Kouří Dává znamení
 Krajině městu domům viaduktům
 Ovoci polím plotům zahradám.

1944

MALÁ VARIACE

Čtvrtek dvacet hodin. Na stole:
 Zápalky, cigarety, tabák, nůž a lampa.
 Mé nástroje.
 Už znáš mou hudbu z pěti, šesti věcí,
 Už znáš mou hudbu z pěti, šesti věcí,
 Můj malý zpěv.
 Jak syčí na kamnech, jak bublá v tichu
 Zpěv okamžiku,
 Který je jenom jednou v dějinách.

Zápalky, cigarety, tabák, nůž a lampa.
 A na všem leží prach.
 Neslyšně klusající kůň jej nese na kopytu.
 Prach vymřelého bytu.
 Prach vymřelého bytu.
 Naposled zvířený se ztrácí v dějinách.

Čtvrtek dvacet hodin. Na stole:
 Noviny, cigarety, tabák, nůž a lampa.
 Noviny: Papandreu, Pierlot.
 Nábytek: Divan, kredenc s ornamenty.
 Můj malý zpěv.
 Liják sem šplíchá špatně zabeđeným oknem.
 I v bytě zmoknem!
 I v bytě zmoknem!
 A ještě horší prkna
 Zbudou na rakev.

7. 12. 1944

*U železničního mostu
 Smutná píseň je ve vzduchu.*
 LANGSTON HUGHES

Drahá Albertinko
 MARCEL PROUST

DRUHÁ

U železničního mostu
 Smutná píseň je ve vzduchu.
 V smetí tlí dopis: „Drahá Albertinko!“
 Sobota večer. Kdepak asi je?
 Kytice, křeslo, v kterém sedávali,
 A staré věci toho pokoje.
 Kytici vyhodili koncem léta
 A křeslo, v kterém sedávala teta,
 Se zvolna rozpadá.

U železničního mostu
 Smutná píseň je ve vzduchu.
 Jak čmouha poletuje tiše po obloze.
 A je to píseň válečného města,
 Píseň starostí,
 Starostí, smrtí, lásky, žárlivosti.
 Studený vítr prohrabává smetiště,
 Haraší v plechovkách a hvízdá na kosti.

U železničního mostu
 Smutná píseň je ve vzduchu.
 (V barácích za tratí se rozsvěcují světla.)
 Na chvíli utkví v žlutém oblaku.
 Vyzáblá děvčátka jdou k předměstskému kinu,
 Je slyšet maďarštinu
 Špinavých vojáků.
 Tu tmavou řeč, tu tmavou skřípající violu.

Stál tady cirkus? Byli to cirkusáci
 Tam v polích za konečnou stanicí?
 Nějaký ženský hlas se stále vrací
 S havranem na kštici.
 Ö,ö,ü,ü, ty temné samohlásky,
 Temné a oblé jako kadeře.
 Večere plný vši!
 Vší, potu, lásky,
 Strádání, klepajících na dveře!

Vidím je vcházet do cizího bytu,
 Do bytu, kde jsem také kdysi psal.
 Mrtví se scházejí a šelestí tu.
 Kytice, křeslo, stuhy a tak dál.
 Už znáš mou píseň z pěti, šesti věcí,
 Můj malý zpěv?
 (V smetí tlí dopis: Albertinko... Ty...)
 Stále se opakuje jako životy.

3. 3. 1945

Čekám na svoji mammy –
 je to smrt.

 Ale hoši se dávají na cesty.
 LANGSTON HUGHES

TŘETÍ

Čekám na svoji mammy –
 Je to smrt.
 Otálí ještě kdesi na ulici,
 Otálí před domem.
 A věci na stole jsou jí už plny,
 A věci na stole jsou jí už plny:
 Papíry, knihy, džbán.
 Čekám na svoji mammy –
 Je to smrt.
 Přichází potichu, sype se jako prášek,
 Neviditelná zatím, ale tu.
 Slyším ji přešlapovat dole v zbořeništích,
 Zbylých tu od prvního náletu.

Neděle dopoledne. Zastřelují děla.
 A proutím, ještě holým, fičí chlad.
 Nějaká harmonika ohlašuje jaro,
 Nějaká harmonika ohlašuje jaro

Přes chodby, přes dvory.
 Kohout se trhá vzadu na obloze.
 Čekám na svoji mammy –
 Je to smrt.
 Čtu z věcí na stole:
 Papíry, knihy... Spánek.
 Lítost jej přivolává. (Albertinko, Ty.)
 Ale Evropa se dává na cesty.

4. 3. 1945

ČTVRTÁ

F. H.

Naprostá opuštěnost, hustý prach,
 Ležela na trámech a na cihlách,
 Naprostá opuštěnost, soumrak padal.
 Naprostá opuštěnost, hustý prach,
 Ležela na trámech a na cihlách,
 Naprostá opuštěnost, soumrak padal,
 Přes tváře namačkané v tramvajích
 Přelétal řídký rozmrzělý sníh,
 Městem se rozléhala zase kanonáda.

Naprostá opuštěnost, hustý prach,
 Ležela na stole a na knihách,
 Naprostá opuštěnost, soumrak padal.
 Naprostá opuštěnost, hustý prach.
 Ležela na stole a na knihách,
 Naprostá opuštěnost, soumrak padal.
 V některém z domů, jako tolikrát,
 Pomalý noční chodec vyšel z vrat
 A sníh mu letěl přes rozrytá záda.

Vzpomeň si, Albertinko, potom na ty dny,
 Bělásek zelný ležel na podlaze,
 Kopali zákopy, bombardovali v Praze,
 Bělásek zelný, zimou zemdlený.
 Měl jste ho zabít, řekla Františka,
 Naklade vajíček, to zas bude škody!
 Vzpomeň si, Albertinko, na ty dny!
 Das deutsche Volkskonzert se táhl kamsi
 s věncem.

Ten dobře známý táhlý zpívající hlas.
 Zoufale monotonně znovu, znovu, znovu,
 Zoufale monotonně znovu, znovu, znovu
 A zas a zas.

1945

BÁSEŇ Z KONCE VÁLKY

V úterý na začátku května brzo po ránu
 Z mokrého křoví lezou dezertéři
 Zatímco poprchává ještě tenký celofán
 A pára stoupá z huňatého chvojí
 Poplašené zabučení odpovídá osamělým výstřelům
 Koně a krávy otáčejí hlavy pod jehličím
 S ojíněným hroznem chladu u tlam
 A lejna zběhů roztroušená po lese
 Třpytí se krumplováním much a hovniválů
 S veselým ranním sluncem: Bude konec

Nějaký mladík budí vesničany v bunkrech
 A svolává je všechny na louku
 Vidím jak otvírá ústa: A-i-u...
 A rozeznávám slovo Kapitulace
 Vtom letí něčí čapka nahoru
 Vysoko k nebi jako aeroplán
 Zůstává nahoře a krouží nad údolím
 Tíše a lehce bez nákladu bomb
 Tíše a lehce bez nákladu bomb
 Snáší se zase mezi pampelišky

V úterý na začátku května brzo po ránu
 Z mokrého křoví lezou dezertěři
 Němečtí dezertěři z různých divizí
 Jedle se zvolna svléká z husté páry
 Zatímco slunce stoupá po obloze
 Shazuje partyzánský ovčí kožíšek
 Nějaký mladík běží znovu k lesu
 Svolává vesničany z bunkrů na louku
 Nevím co říká ale rozumím mu:
 Dnes po půlnoci – bude – mír.

SV. KATEŘINA 8. 5. 1945

KVĚTEN 1945

V měsíci květnu 1945
 Uprostřed ozářeného zbořeníště a poblíž kvetoucích
 šeríků
 Tam kde pampelišky rostou mezi střepy
 Nemocný člověk poprvé vstávající z lůžka pohlíží
 do slunce
 Má v očích plno tmy a tolik světla najednou ho
 příliš oslepuje
 Má v očích plno tmy
 Vlhkého sklepa z něhož právě vyšel
 Vlhkého sklepa dlouhých šesti let
 Slyší neustále kolem sebe mrtvé
 To jak se vítr opřel do plechových štítů, jež jsou tu
 roztroušeny
 Slyší neustále kolem sebe mrtvé
 Umučené otce bratry přátele
 To jak zašelestil vánek v ožehlych korunách

Ale nezničitelný život
 Na jiných místech zpustošené krajiny
 Otáčí se skřípotem zvolna prvními koly vlaků
 Napíná struny ulic drátů potrubí
 Orchestry promísené ptáky si všude odpovídají
 Orchestry rýčů lopat kladiv dlát
 S kohoutem kapelníkem kokrhajícím ráno nad městy
 Jeho červený hřebínek se chvěje na obloze
 Jeho praskající peří letí květnovými parky
 Nezničitelný život
 Okysličuje náhle prudce všecky vlásečnice plic

Cítíš jak zpřelámané kosti střech se napínají
K azurovému nebi na kterém krouží letadlo
A lidé na náměstích nehledají kryty

V měsíci květnu 1945
Nemocný člověk poprvé vstávající z lůžka pohlíží
do slunce

Je slyšet tichý praskot v prutech jara
A rytmus kterým v jeho cévách proudí budoucnost
Vidím ho kráčet v troskách domů Šlachy se napínají
Vidím ověncený pancéř se Stalinovým obrazem
S velikou kyticí bezu na kterou usedají včely
Vlaštovky kosi mušky čmeláci
Nějaká matka si zpívá v protějším okně
Nezničitelný život

Nemocný člověk kráčí směrem k obzoru
Chystá se zahrýzt do těch zelenavých zahrad
Do koše chřestícího deště lupení
Jdu s ním a cítím v ústech nový jazyk
Jazyk měst jazyk lesů jazyk pramenů
Jazyk lidových písní zpívaných pod širým nebem
Veliký prostý jazyk Nezničitelný život.

17. 5. 1945

OKAMŽIK DĚJIN

Můj přítel právě kamsi odešel
Sedím tiše:
Jeho židle knihy lampa stínítko
Taneční parket můr když někdy padají mu na
rukopis

Otevřeným oknem
S ostatním hmyzem nocí ze začátku července
Sedím tiše
V rozlehlé zahradní čtvrti: mír
Okamžik dějin zahýbá neslyšně za roh
Abych jej nespátřil už jinak než ve vzpomínce
Na tomto zežloutlém listu po letech

Okamžik dějin: léto po válce
Píseň rudoarmějce letící zvolna ulicemi
A korunami stromů
K osvětlenému oknu mého přítele
Jako ty jiskřící mušky rukopisu
Obyvatelky jasmínových křů
Jako ty malé můry na knihách
Přelétající rozevřené stránky
V rozlehlé zahradní čtvrti: mír
Jako ta vůně zahýbající prudce za roh
Abych ji ucítil už jenom ve vzpomínce
Na tomto zežloutlém listu po letech

Tam dole zrovna někdo
 Dokropil záhon konví popínavých růží
 A ptal se: Viděla jste kvést...
 Jméno té květiny jsem ale neslyšel
 A nikdy neuslyším
 Okamžik dějin zahýbající prudce za roh
 V rozbité ulici za vyhořelý dům
 Do hustých zahrad teplé červencové noci
 Kde jako v jiných nocích Bez letopočtu
 Drolí se ořech... Padá omítka...
 Když chodci přecházejí podél dlouhých plotů

Ploty a ploty... Nic... Jen ploty na obraze
 Jak plátno malíře kterého dobře znáš
 A přece... Hodiny... Teď dvakrát udeřily...
 Na zemi... Třikrát..... Leží opuštěný srp...
 Ploty a ploty Nic Jen ploty na obraze
 A přece také čas
 Čas život... Bije celá... Dějiny
 Dějiny nad zahradou teplé červencové noci
 Je slyšet jejich krok
 Jak někde u lesíka... Na okraji Šárky...
 Si zpívá rudoarmějec

Příteli rozumíš mi? Víš co chci?
 Ten pocit zázračnosti
 Že tady slyším jeho ruskou píseň
 V zahradní pražské čtvrti zvané... Hodiny...
 Hodiny rodících se mýtů!
 Příteli tvoje knihy lampa stínítko
 Plující s osvětleným oknem po listnaté řece
 V rozlehlé zahradní čtvrti: mír
 Vcházejí do mé básně s šelestem
 Svých svatojánských mušek a svých mūr
 Do básně jež je touží přežít o chvilku
 Abys je spatřil jednou ve vzpomínce
 Na tomto zežloutlém listu po letech.

11. 7. 1945

Německý kapitalista Alfred Hugenberg, který do roku 1933 financoval Hitlera, dodal anglické vojenské správě plán hospodářské přestavby Německa. Soudí se, že tento plán byl vypracován na přání anglických úřadů.

ZPRÁVA Z NOVIN 18. 7. 1945

ŠESTÁ VARIACE

Drkotající vozy vezou štěrk.
 Kopyta zvoní, vozka zvedá ruku,
 Bič elektrické jiskry práskne na drátech.
 List za listem se skládá růže ranních zvuků.
 Kávový mlýnek... Vlaky, talíř, plech...
 Na stole leží dopis v bílé obálce.
 A slunce ozařuje tabák, popelníček,
 Zahýbá za mrak... vniká do tvých víček...
 A jiný mráček... chvilku uhasne...
 Zlacenou vlnou rozeznívá mosty...
 Znovu ten pocit snu a zázračnosti,
 Jak je to úžasné!
 Kopyta zvoní, vozka zvedá ruku,
 Bič elektrické jiskry práskne na drátech.
 List za listem se skládá růže ranních zvuků.

Kávový mlýnek, vlaky, talíř, plech.
 Na stole leží dopis v bílé obálce.
 A se slunečním chmýřím oknem vpluje
 To náhlé vědomí, jež ještě udivuje:
 Je po válce.

A slunce ozařuje tabák, popelníček,
 Zápalky, cigarety, dnešní noviny.
 Zahýbá za mrak, vniká do tvých víček,
 To náhlé světlo znovu mezi dny.
 Je slyšet vánek, šelestící potichu
 Na stole mezi řádky deníku.
 Okamžik dějin: jeho mýjející dech.
 List za listem se skládá růže ranních zvuků.
 Kopyta zvoní, vozka zvedá ruku,
 Bič elektrické jiskry práskne na drátech.
 Drkotající vozy vezou štěrk.
 Je ticho. Na chvíli se zastavily.
 I čtoucí vánek. Právě v této chvíli
 Spočinul na slabikách jména Hugenberg.
 Teď mávl křídlem. Letí na ulici,
 Kudy jdou s písni rudí vojáci.
 Okamžik dějin: list se obrací.
 Kouř češe proměnlivou kštici.
 A vánek – naslouchejte – zlehka duje.
 Ne, tady neplánuje
 Pan Hugenberg.

SEDMÁ

Jak je to dobré, zas ty prosté věci,
 Jablka, švestky, slívy na míse,
 Jak je to dobré, zas ty prosté věci!
 Jak je to dobré, slyšet skřípat z ticha
 Zas nůžky zahradníka
 Pro novou kytici!
 Zaslechnout drnčet dole u podjezdu
 Kočár a na něm pěticipou hvězdu
 V mírové ulici!
 Jak naplňují štěstím všechny věci!

Jak je to dobré, odvalená tího,
 A jasno po plamenech výbuchů.
 Plaménky, mečík... něco podzimního
 Se vznáší ve vzduchu.
 Jak je to sladké, vidět z mostu téci
 Hladinu s listy, které sní
 O starých básních, plných známých věcí,
 Jež se tak dobře hodí do básní!
 Jak je to dobré, zas ty prosté věci
 Pro novou kytici!

Venku teď právě něco zatloukají
 Uprostřed vůně dřeva truhláři.
 Jak je to dobré, když je ozáří
 To slunce, které vyšlo letos v máji.
 Pamatuješ si ještě? Předtím v dubnu
 Táhli jsme za rachotu těžkých bubnů
 S vozíkem.
 Útržek věty bloudí po aleji.
 Těch drobných zvuků, jež se neustále chvějí
 Nad tichem!

Možná, že zaharašil zámek, možná, že
 Zpívalo part mé písne
 Kolečko trakaře,
 Možná, že kolík z prádla spadl na pažit,
 Možná, že v konvi, pohozené na zahradě,
 Nějaký plátek růže začal hnit,
 Možná, že moli dojídali obsah sto let staré skříně,
 Možná, že skřípe odnášený koš,
 Možná, že přivřenými dveřmi vstoupil do předsíně
 Listonoš.

Možná, že v chladném větru, který od včerejška duje,
 Nějaká vlaštovka se právě rozhoduje,
 Že odletí.
 Listonoš. Vzpomínáš si? Nosíval mi psaní
 S tvou pečeti.
 Obloha je dnes rudě rýhovaná místy,
 Tak jako táhne žlutky z nitra slepic krev.
 Vezmi si tuto knížku za ty listy,
 Vezmi si tento zpěv.
 Jak je to dobré, zas ty prosté věci!

Možná, že moli dojídají sto let starý šat.
 Kuchyňský kanár intonuje v kleci.
 Jak je to dobré, zas ty těžké věci,
 Ty těžké věci, láska například.
 Oblohu, rudě rýhovanou místy,
 Zrcadlí řeka s plujícími listy,
 Jak je to dobré, živá, kolující krev!
 Pro tebe tuto hudbu mezi všemi,
 Pro tebe tuto hudbu o jediné zemi,
 Pro tebe tento zpěv.

2. 8. 1945

O S M Á

V zahradě někdo stojí na zarostlém schůdku.
 Vezmi si ještě tento chladný den!
 Slyším, jak slečně odnaproti říká
 (A nůžky zahradníka
 S chřestotem okusují květy chryzantém),
 Slyším, jak slečně odnaproti říká
 (Vezmi si ještě tento chladný den!)
 Uprostřed zahrad na zarostlém schůdku:
 „Fialová je barva smutku.“
 A první kapky tlukou do oken.

Jak poetickou větu řekl tento pán!
 A jiné přilétají s větrem ze všech stran.
 A jiné: Prkna, hrnce, dveře, sklenice.
 Jak poetické věty
 Říkají strýčci, tety
 Uprostřed podjesenní tesknice.
 Pán naklonil se k slečně (pršelo) a ta
 Se rozechvěla.
 Víš, to jsem chtěl.
 Pomník těm drobným gestům života.

Vždyť věčnost se dá vyčíst také z trochy
 V průjezdu zaslechnutých slov.
 Pán naklonil se k slečně. Námět sochy
 Pro hřbitov.
 Dodnes tam stojí slečna na zarostlém schůdku,
 Na hlavě ptačí trus.
 Fialová je barva smutku.
 Odjíždí fialový autobus.
 Pán zadíval se slečně dlouze do očí.
 Má v rukou klíšťky. Je to průvodčí.

Vezmi si ještě tento chladný den!
 A jiné dny a všechny dny a noci.
 Sem, tam, sem, tam se pohybují chodci.
 A první kapky tlukou do oken.
 Co hrají zítra? Skočím pro lístky.
 V bytě zas vyletěly všechny pojistky.
 Ještě si sednout venku na kvetoucí mez!
 Léto už visí na tenounkém vlásku.
 Potkat tě ještě a jít na procházku.
 Pán naklonil se k slečně: „Jeden přes.“

LETNÍ VEČER 1945

Večer v poloprázdném tichém městě
 Dlouhou alejí zanikající nahoře v zahradách
 Jako ozvěna jak opozdilý výstřel z konce války
 Skupiny dívek z Rudé armády
 Mezi několika posledními chodci
 Procházejí se zvolna po pěti po šesti
 Slyším jak někdo říká: Venkov... Cvrček cvrká
 V tom sladkém ovzduší
 Jež se tak hodí k písni kterou si prozpěvují
 K melancholické táhlé písni v poloprázdném městě
 V dlouhé alejí zanikající nahoře v zahradách

Ó písni písni zdá se mi že čtu
 Sergěje Jesenina
 A ticho mezi řádky klade Turgeněv
 To ticho mezi řádky opuštěných domů
 Z nichž právě všichni na čas odjeli
 Slyším jak někdo říká: Venkov... Bzučí moucha
 V tom sladkém ovzduší
 Jež se tak hodí k písni kterou si prozpěvuje
 Na dvoře ve tmě bosá děvečka...
 Teď pumpa docrčela v tmavém oceánu
 Širého pozemského večera

Potom ji slyším mluvit k psovi: To se ví
 No áno to se ví to víš že jo
 A celé stavení už pomaloučku klímá
 V žaludku husy – ozářené pětníkem
 Nějaký domkář ještě kouří listí
 Sbírané nočním vánkem na cestách
 S tabákem kobylinců roztroušených po vsi
 Dým stoupá k jasné letní obloze
 No áno to se ví to víš že jo
 A padající hvězdy mizí v oceánu
 Širého pozemského večera

Večer v poloprázdném tichém městě
 Dlouhou alejí zanikající nahoře v zahradách
 Jako ozvěna jak opozdílý výstřel z konce války
 Skupiny dívek z Rudé armády
 Mezi několika posledními chodci
 Procházejí se zvolna po pěti po šesti
 Skoro jim rozumím když táhnou dál svou píseň
 Jako se táhne alej nahoře v zahradách
 Skoro jim rozumím a také chápu slova
 Jež pro mne často měla prázdný zvuk
 Slované... Slovanská píseň... Nahoře v zahradách.

HLEDÁNÍ
 PŘÍTOMNÉHO ČASU